

Kvinner svarer oftere feil på spørsmål om sparing, lån og inflasjon enn menn. Særlig unge kvinner kan mindre om slike begreper enn jevnaldrende menn. (Foto: Gorm Kallestad/NTB)

Kvinner med høy utdanning vet like lite om privatøkonomi som menn med grunnskole

Kvinner kan betydelig mindre om penger, lån og sparing enn menn, viser ny studie. Verst står det til blant unge kvinner i 20-årene. Forskere er bekymret.

Onsdag 08. november 2023 - 04:30

Norge er et av verdens mest likestilte land.
Men likevel står det dårlig til på
kvinnesidens kunnskap om
privatøkonomi.

Nordmenn er blant de beste i verden på
finansiell kompetanse.

– Men det gjelder bare for norske menn,
sa økonomiprofessor Ellen Katrine Nyhus
under Kåkånomics-konferansen i
Stavanger nylig.

Kjønnsforskjellene er faktisk større i
Norge enn i mange andre land.

Det går frem av en kartlegging av Nyhus,
som hun presenterte på konferansen.

– Funnene overrasker på mange måter, sa
Nyhus. Hun er forsker ved Universitetet i
Agder (UiA).

Mest lest

Er det sunt å spise egg?

Kjempestor undervannsvulkan har skutt hull i ozonlaget

Nå skal massegravene på Træna undersøkes på nytt

God selvregulering hos barn kan avgjøre hvilke liv de får

For mye rundt midjen? Det er mulig å helt fjerne risikoen for hjerte- og karsykdommer

Nordmenn har høyt finanskompetanse

Rapporten er basert på to spørreundersøkelser fra 2018 og 2022.

Totalt svarte de riktig på 56 prosent av spørsmålene i den første testen. Menn oppnådde 62 prosent riktige svar.

Ledige stillinger

Assistent – forskingsprosjekt

Søknadsfrist: 30.11.2023

Vis alle ledige stillinger

Kvinner svarte riktig på bare halvparten av spørsmålene.

– En forskjell på 12 prosentpoeng er betydelig og overrasket meg litt, sa Nyhus, som er forsker ved Handelshøyskolen ved UiA.

Men dette stemmer med funn fra en tidligere internasjonal kartlegging gjennomført av OECD. Den viser at nordmenn er blant de beste i verden på finansiell kompetanse.

tallene viser at det er mennene som bidrar til de gode resultatene for Norge, fortalte Nyhus.

Norske kvinners resultater var lik gjennomsnittet for alle landene som var med i undersøkelsen. De henger altså etter når det gjelder å skaffe seg kunnskap om økonomi og finans.

Menn vet mer om sparing og lån

Kunnskapsgapet mellom norske kvinner og menn er størst når det gjelder temaer som sparing, investering, inflasjon og boliglån.

Bare på spørsmål om betaling og bankkonti svarer kvinner riktig nesten like ofte som menn.

Undersøkelsen ble gjennomført med et representativt utvalg av den norske befolkning når det gjelder alder, kjønn og region.

Menn svarte riktig på 62 prosent av 50 økonomispørsmål. Kvinner traff riktig bare på 49,5 prosent av spørsmålene, forteller professor Ellen Katrine Nyhus. (Foto: Anne Lise Stranden)

Yngre kvinner vet minst

Kjønnsforskjellene i kunnskap er størst blant de yngste aldersgruppene. Unge kvinner mellom 18 og 30 år vet minst om penger.

Kunnskapsnivået øker med alderen opp til aldersgruppen 45 til 59 år, som vet mest. Her er det også minst forskjell mellom kjønnene.

forventet at eldre kvinner som kanskje ikke har vært yrkesaktive, hadde dårligere kunnskap, sa Nyhus.

Hun mener det er bekymringsfullt at de yngste kvinnene vet minst.

– De unge voksne skal ta mange store finansielle beslutninger. Og da er det en fordel å ha et godt kunnskapsgrunnlag, sa hun.

Slik ble undersøkelsene gjort

Spørreundersøkelsene ble gjennomført av Kantar i 2018 og 2022. Det var drøyt 2.200

Menn med yrkesfag slår akademiker-kvinner

De med mer enn fire års høyere utdanning vet mest om penger. Det gjelder begge kjønn. Og kjønnsforskjellen er mindre

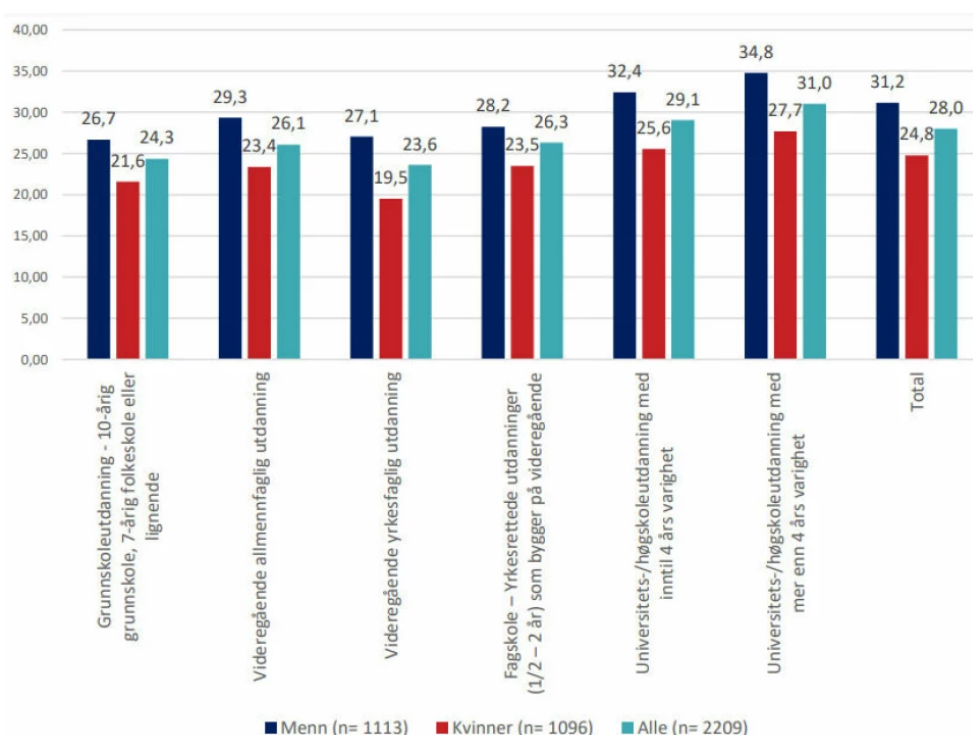
Nest mest vet de som har inntil fire års høyere utdanning.

De som vet minst, har enten bare grunnskole eller yrkesfaglig utdanning.

– Kunnskapen stiger med høyere utdanning. Men kjønnsforskjellene blir ikke borte, sa Nyhus.

Kvinner med høyere utdanning har omtrent samme kunnskapsnivå som menn med bare grunnskole eller yrkesfaglig bakgrunn.

Geografisk er det små forskjeller.

utdanning kan omtrent like lite om penger som menn (blå stolpe) med grunnskoleutdanning. Kvinner med enda høyere utdanning skårer omtrent likt som menn med yrkesfaglig utdanning eller fagskole. (Illustrasjon: Ellen Katrine Nyhus, UiA)

Er kvinner for beskjedne?

Langt flere kvinner enn menn svarte «vet ikke» på spørsmålene om økonomi i 2018. Det er en viktig grunn til at kvinner får lavere antall rette svar.

Det kan skyldes at de faktisk vet mindre eller undervurderer egen kunnskap.

– Kan det tenkes at kvinner de er mindre selvsikre enn menn, og egentlig har mer kunnskap enn de tror? Det ville vi undersøke, fortalte Nyhus.

I undersøkelsen i 2022 delte de derfor inn deltakerne i to grupper. Den ene gruppen fikk ikke mulighet til å svare «vet ikke».

«vet ikke». Andelen riktige svar blant begge kjønn steg da fra 62 prosent til 71 prosent.

Dette ga særlig store utslag blant kvinner.

Kvinner svarte oftere riktig når de ble «presset»

Kvinner svarte riktig på drøyt halvparten av spørsmålene om de fikk si «vet ikke». Blant kvinnene som ikke fikk svare «vet ikke», økte andel riktig svar til 67,3 prosent.

– Riktige svar økte med 12 prosentpoeng. Det er altså delvis riktig at kvinner undervurderer egen kunnskap, forklarte Nyhus.

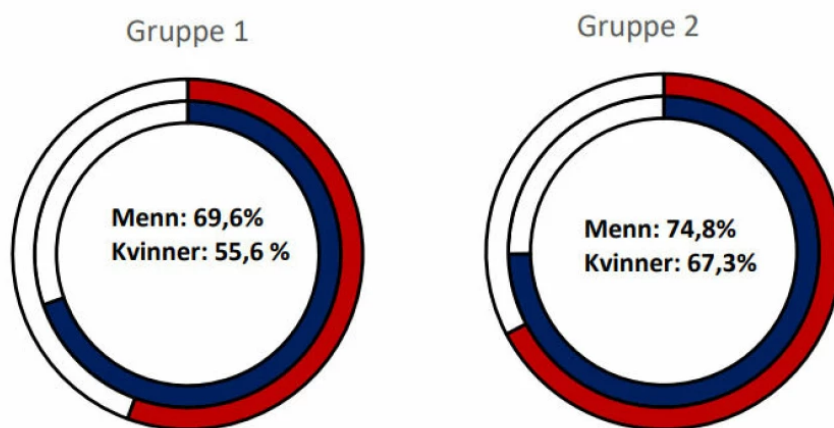
Også menn fikk en viss økning i riktige svar. Men på langt nær like stor.

menn oppnådde 75 prosent riktig svar når «vet ikke»-alternativet var tatt bort. Et sprik på 8 prosentpoeng.

Lavere selvtillit forklarer bare en tredel av kjønnsforskjellene i kunnskap.

– Kvinner har altså i snitt en noe svakere kunnskap om privatøkonomi, sa Nyhus.

Disse kjønnsforskjellene i finanskunnskap er gjennomsnittstall. Det finnes kvinner og menn både i toppen og bunnen av skalaen, presiserte hun.

Figur 2.8: Gjennomsnittlig antall riktige svar på 25 kunnskapsspørsmål om finansielle begreper for norske kvinner og menn for henholdsvis Gruppe 1 og Gruppe 2 (2022-undersøkelsen)

Andelen riktige svar var høyere for begge kjønn i gruppen som ikke fikk svare «vet ikke». Særlig økte andelen blant kvinner. Det tyder på at kvinner kan mer om økonomi enn de tror.

Referanse:

Ellen Katrine Nyhus: [Forskjeller i finansiell kunnskap og atferd blant norske kvinner og menn](#). Kåå-nomiks, 27. oktober 2023.

Ellen Katrine Nyhus: [Finansiell kunnskap i den norske befolkningen](#). Rapport, juni 2023.

Endring: Lagt inn lenke til rapporten, 8. november kl 12.40.

Få med deg ny forskning:
MELD DEG PÅ VÅRT
NYHETSBREV HER!

ØKONOMI

FINANS

SAMFUNNSØKONOMI

PENGER

SAMFUNN

